

2. Αποτελέσματα των Διακυβερνητικών Διασκέψεων

— A 3-123/92

ΨΗΦΙΣΜΑ

σχετικά με τα αποτελέσματα των Διακυβερνητικών Διασκέψεων

To Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο:

- έχοντας υπόψη τη Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης που υπεγράφη στο Μάαστριχτ στις 7 Φεβρουαρίου 1992,
- έχοντας υπόψη τις προτάσεις που είχε υποβάλει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις Διακυβερνητικές Διασκέψεις (⁽¹⁾),
- έχοντας υπόψη την Τελική Διακήρυξη που ενέκρινε η Διάσκεψη των Κοινοβουλίων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στη Ρώμη τον Νοέμβριο του 1990, την οποία υπέβαλε στις Διακυβερνητικές Διασκέψεις,
- έχοντας υπόψη τις προτάσεις του Προέδρου Mitterrand και του Καγκελαρίου Kohl για την εγκαθίδρυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Θεσμικών Θεμάτων και τις γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Οικονομικής, Νομισματικής και Βιομηχανικής Πολιτικής καθώς και των άλλων μονίμων επιτροπών του (A 3-0123/92),

- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όρισε τα ουσιαστικά στοιχεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως εξής:
 - οικονομική και νομισματική ένωση με ενιαίο νόμισμα και αυτόνομη κεντρική τράπεζα,
 - κοινή εξωτερική πολιτική, με από κοινού εξέταση των θεμάτων ειρήνης, ασφαλείας και ελέγχου των εξοπλισμών,
 - ολοκληρωμένη ενιαία αγορά, με κοινές πολιτικές σε όλους τους τομείς όπου η οικονομική ολοκλήρωση και αλληλεξάρτηση των κρατών μελών απαιτούν κοινή δράση, ιδίως για να εξασφαλισθεί η οικονομική και κοινωνική συνοχή και η ισορροπία στο περιβάλλον,
 - στοιχεία κοινής ιθαγένειας και κοινό πλαίσιο για την προστασία βασικών δικαιωμάτων,
 - θεσμικό σύστημα αρκούντων αποτελεσματικό για να ανταποκρίνεται ικανοποιητικά στις ευθύνες αυτές, το οποίο θα διαθέτει δημοκρατική διάρθρωση, ιδίως με τη χορήγηση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δικαιώματος πρωτοβουλίας, του δικαιώματος συναποφάσεως με το Συμβούλιο σε θέματα κοινοτικής νομοθεσίας καθώς και του δικαιώματος κύρωσης όλων των συνταγματικών αποφάσεων που απαιτούν την εκ μέρους των κρατών μελών κύρωση, και του δικαιώματος εκλογής του Προέδρου της Επιτροπής (⁽²⁾),
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Συνθήκη του Μάαστριχτ περιέχει αντιφατικές διατάξεις όσον αφορά τις ανωτέρω απαιτήσεις, ότι σε θέματα οικονομικής και νομισματικής ενώσεως, κοινών πολιτικών και ιδιότητας του πολίτη έχουν σημειωθεί ορισμένα βηματα προδόου, αλλ' ότι το θεσμικό σύστημα περιέχει τέτοιες ανεπάρκειες ώστε να είναι αμφίβολο κατά πόσον η Ευρωπαϊκή Ένωση θα είναι σε θέση να επιτύχει τους διακηρυγμένους στόχους της, ιδίως εάν τα μέλη της αυξηθούν, και ότι δεν έχει καλύψει το κοινοβουλευτικό δημοκρατικό έλλειμμα,
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ίδιες οι Διακυβερνητικές Διασκέψεις αναγνώρισαν την ανεπάρκεια των επιτευγμάτων τους, δεδομένου ότι στη Συνθήκη προέβλεψαν τη σύγκληση νέας Διακυβερνητικής Διάσκεψης το 1996,

(¹) Ιδίας τα ψηφίσματα του Κοινοβουλίου της 11ης Ιουλίου 1990 (ΕΕ αριθ. C 231 της 17. 9. 1990, σ. 97), της 22ας Νοεμβρίου 1990 (ΕΕ αριθ. C 324 της 24. 12. 1990, σ. 219) της 16ης Μαΐου 1990 (ΕΕ αριθ. C 149 της 18. 6. 1990, σ. 66) και της 10ης Οκτωβρίου 1990 (ΕΕ αριθ. C 284 της 12. 11. 1990, σ. 62).

(²) Προαναφερθέν ψήφισμα της 11ης Ιουλίου 1990, παράγραφος 3.

Τρίτη 7 Απριλίου 1992

- Δ. λαμβάνοντας υπόψη διτι κατά τη Διακυβερνητική Διάσκεψη δόθηκε χρονικά περιορισμένη εντολή για την περαιτέρω βελτίωση της Συνθήκης έως τα τέλη του 1992 και αποφασίστηκε η σύσταση Ταμείου Συνοχής,

Σε γενικές γραμμές

1. Ζητεί την επικύρωση της Συνθήκης του Μάαστριχτ από τα εθνικά Κοινοβούλια και την ταυτόχρονη δέσμευση από τις εθνικές κυβερνήσεις διτι θα συμβάλουν το συντομότερο δυνατό στην εξάλειψη των ελλείψεων του παρόντος ψηφίσματος σύμφωνα με την Τελική Διακήρυξη της Διάσκεψης των Κοινοβουλίων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.
2. Εφιστά, ωστόσο, την προσοχή στα εξής σημαντικά κενά της νέας Συνθήκης:
 - α) την «κατά πυλώνες» δομή της, η οποία:
 - αφήνει την κοινή εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφάλειας έξω από τη Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (με αποτέλεσμα την υποβάθμιση του ρόλου της Επιτροπής και του Κοινοβουλίου και τη μη ύπαρξη δυνατότητας νομικής δράσης ενώπιον των Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων) και θα προκαλέσει σύγχυση στον υπόλοιπο κόσμο, δεδομένου διτι σε ορισμένους τομείς θα ενεργεί η «Ένωση» (εκπροσωπούμενη από την Προεδρία του Συμβουλίου) και σε άλλους τομείς η «Κοινότητα» (εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή)
 - αφήνει εκτός της κοινοτικής Συνθήκης τη συνεργασία στους τομείς της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων, με αποτέλεσμα να είναι ελάχιστος ο κοινοβουλευτικός και δικαιοδοτικός έλεγχος σε ένα τομέα όπου θίγονται άμεσα τα δικαιώματα των πολιτών σε συνδυασμό με την έλειψη δημοκρατικών διαδικασιών κατά τη λήψη αποφάσεων επί του θέματος (!)
 - προβλέπει τη μεταβίβαση της αρμοδιότητας για θέματα άμυνας στη Δυτικοευρωπαϊκή Ένωση χωρίς όμως να προβλέπει την άσκηση καταλλήλου κοινοβουλευτικού ελέγχου στις δραστηριότητες της οργάνωσης αυτής.
 - β) έναντι της αυτόνομης σε νομισματικά θέματα αρχής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, δεν θέτει κάποια νόμιμη και επαρκή δημοκρατική αρχή σε θέματα οικονομικής πολιτικής και περιέχει ειδικές διαδικασίες για αποφάσεις σε θέματα οικονομικής πολιτικής (να διαγραφούν 4 λέξεις) οι οποίες παρεκκλίνουν, προς όφελος του Συμβουλίου, από τις καθιερωμένες κοινοτικές διαδικασίες
 - γ) δεν προβλέπει πραγματική διαδικασία συναπόφασης, η οποία θα σήμαινε διτι το ΕΚ και το Συμβούλιο θα είχαν τις ίδιες αρμοδιότητες απόφασης ως προς μία πράξη, το δε Συμβούλιο έχει τη δυνατότητα να αποφασίζει μονομερώς σε περίπτωση μη συμφωνίας με το ΕΚ· επιπλέον, προβλέπει την εφαρμογή της εν λόγω διαδικασίας σε περιορισμένους τομείς
 - δ) δεν προβλέπει συγκατάθεση του Κοινοβουλίου για μελλοντικές τροποποιήσεις της Συνθήκης, για την τροποποίηση των ιδίων πόρων ή για συμπληρωματικά μέτρα διστούν αφορά την ιθαγένεια·
 - ε) διατηρεί διαδικασίες που απαιτούν ομοφωνία στο πλαίσιο του Συμβουλίου για ευρύτατο φάσμα διαδικασιών λήψης αποφάσεων και νομοθετικών διαδικασιών, ανάμεσα στις οποίες αξίζει να επισημανθούν δύο τομείς στους οποίους εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 189β, καθώς και τομείς ζωτικού ενδιαφέροντος για την Κοινότητα, όπως πολλές πλευρές της κοινωνικής και περιβαλλοντικής πολιτικής και η φορολογία·
 - στ) εις δι, τι αφορά τη Σύμβαση ΑΚΕ – ΕΟΚ, έχει ως αποτέλεσμα το να παραμένει η λήψη αποφάσεων κατά μεγάλο μέρος σε διακυβερνητικό επίπεδο λόγω του διτι οι αρμοδιότητες του Κοινοβουλίου στον τομέα της αναπτυξιακής συνεργασίας διαφέρουν αναλόγως του εάν πρόκειται για θέματα ΑΚΕ – ΕΟΚ ή για την Ασία, τη Λατινική Αμερική και την περιοχή της Μεσογείου·
 - ζ) περιέχει συνολικά μεγάλη ποικιλία νομοθετικών διαδικασιών, οι περισσότερες των οποίων είναι μεταβλητές, στερείται διαφάνειας και σαφήνειας και καθιστά αναπόφευκτη τη σύγκρουση επί θεμάτων που αφορούν τη νομική βάση·
 - η) δεν προβλέπει παρά περιορισμένη αύξηση του φάσματος της κοινοτικής δράσης στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής, ακόμη και μεταξύ των 11 κρατών μελών που έχουν αναλάβει δέσμευση να πραγματοποιήσουν προόδους στον εν λόγω τομέα, συγκεκριμένα σε δι, τι αφορά τα θέματα κοινωνικής ασφάλισης και τους πολίτες τρίτων χωρών, τα οποία υπόκεινται ακόμη σε απόφαση δι'

(1) Φρονεί ωστόσο διτι αυτή η «στυλοειδής» δομή δεν μπορεί να αφαιρέσει από την Κοινότητα τις αρμοδιότητες που διαθέτει ήδη στον εν λόγω τομέα, ιδίως όσες περιλαμβάνονται στη «Λευκή Βίβλο» για την εγκαθίδρυση της εσωτερικής αγοράς (παράγραφοι 24–31 και 47–56) καθώς και διστούν αφορά προβλέπονται από τη Συνθήκη ΕΟΚ (αριθ. 100 Α και 235).

Τρίτη 7 Απριλίου 1992

ομοφωνίας στο Συμβούλιο, καθώς και το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι που δεν περιλαμβάνεται στο πρωτόκολλο επικροτεί, ωστόσο, το γεγονός ότι η κοινωνική διάσταση ενδυναμώθηκε με τη συμφωνία των 11 κρατών μελών για την εφαρμογή κοινωνικής πολιτικής πάνω στη βάση της κοινοτικής νομοθεσίας:

- θ) δεν διευκρινίζει ότι τα μέλη της Επιτροπής Περιφερειών πρέπει να είναι δημοκρατικά εκλεγμένοι εκπρόσωποι των περιφερειακών ή τοπικών ενώσεων'
- ι) εισάγει μία διάταξη η οποία επιτρέπει στο Συμβούλιο να καταγγέλλει μονομερώς διεθνείς συμφωνίες, στις οποίες τόσο το Κοινοβούλιο όσο και το Συμβούλιο είχαν προηγουμένως δώσει την έγκρισή τους·
- ια) περιέχει, στα προσαρτημένα στη Συνθήκη Πρωτόκολλα, διατάξεις οι οποίες καθορίζουν την αρχή της ίστης αμοιβής που εκτίθεται στο άρθρο 119 της Συνθήκης ΕΟΚ·
- ιβ) περιέχει ελλιπείς διατάξεις σχετικά με τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις ελευθερίες, καθώς και περί ιθαγένειας, ενώ δεν θεσπίζει Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και Ελευθεριών, σύμφωνα με το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 12ης Απριλίου 1989, στο οποίο περιέχεται η δήλωση για τις θεμελιώδεις ελευθερίες και δικαιώματα⁽¹⁾·
- ιγ) δεν αντιμετωπίζει το ζήτημα της κατάταξης και ιεράρχησης των κοινοτικών νομοθετικών πράξεων, διατηρώντας την ανυπαρξία διάκρισης ανάμεσα στις νομοθετικές και τις εκτελεστικές πράξεις, ή το σχετικό ζήτημα των διαδικασιών που αφορούν την ανάθεση μέτρων εφαρμογής στην Επιτροπή (διαδικασίες επιτροπολογίας), η οποία εξακολουθεί να μην είναι ικανοποιητική·
- ιδ) σε θέματα προϋπολογισμού, ενσωματώνει επισήμως την αρχή ότι δεν είναι απαραίτητο να περιλαμβάνονται όλες οι δαπάνες στον προϋπολογισμό διατηρεί την έλλειψη ισορροπίας στη σχέση μεταξύ των δύο οργάνων που συνιστούν την επί του προϋπολογισμού αρχή, κυρίως παρέχοντας στο Κοινοβούλιο, όσον αφορά τους ιδίους πόρους, απλώς και μόνον ένα δικαίωμα διαβούλευσης και διατηρώντας την πεπαλαιωμένη διάκριση μεταξύ υποχρεωτικών και μη υποχρεωτικών δαπανών, και δεν ενσωματώνει καμία από τις διαδικαστικές πρόσδοους που επετεύχθησαν κατά τα τελευταία έτη·
- ιε) εξακολουθεί να μην περιλαμβάνει στον κοινοτικό προϋπολογισμό το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης, τούτο δε αντίθετα προς την επιθυμία του Κοινοβουλίου και της Επιτροπής·
- ιστ) δεν ενσωματώνει τις Συνθήκες ΕΚΑΧ και ΕΚΑΕ, αλλά ούτε και προσαρμόζει τις νομοθετικές τους διαδικασίες προκειμένου να τις καταστήσει σύμμορφες με τη Συνθήκη ΕΟΚ·
- ιζ) δεν τροποποιεί τον αριθμό των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ώστε να ληφθεί υπόψη η ενοποίηση της Γερμανίας·
- ιη) δεν περιλαμβάνει ειδικές διατάξεις σχετικά με την ενέργεια, την προστασία των πολιτών και τον τουρισμό, παρόλο που οι τομείς αυτοί έχουν τώρα προστεθεί στον πίνακα των κοινοτικών δραστηριοτήτων του άρθρου 3 της Συνθήκης ΕΟΚ·
- ιθ) δεν τροποποιεί τις διαδικασίες που διέπουν τον ορισμό των μελών του Δικαστηρίου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου προκειμένου να περιλαμβάνεται η εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κύρωση και να προάγεται η ανεξαρτησία τους·
- κ) δεν αναγνωρίζει το γεγονός ότι το Κοινοβούλιο έχει ισότιμα δικαιώματα να κινεί και να συμμετέχει σε διαδικασίες ενώπιον του Δικαστηρίου με τα άλλα πολιτικά όργανα και τα κράτη μέλη της Κοινότητας·
- κα) θα έπρεπε να προβλεφθεί ο δημόσιος χαρακτήρας των συνεδριάσεων του Συμβουλίου κατά την άσκηση των νομοθετικών του εξουσιών.

Εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι μόνο το Συμβούλιο μπορεί να απορρίψει ή να εγκρίνει τις συμφωνίες που συνάπτονται μεταξύ διοίκησης και εργαζομένων και υπογραμμίζει ότι η θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δεν επιτρέπεται να εξασθενίσει σε σχέση με αυτή των λοιπών Θεσμικών Οργάνων τονίζει, συνεπώς, ότι οποιαδήποτε τροποποίηση των συμφωνιών μεταξύ διοίκησης και εργαζομένων εκ μέρους του Συμβουλίου πρέπει να δρομολογηθεί μέσω της κοινοτικής νομοθετικής διαδικασίας.

Εκφράζει τη θλίψη του για τη χρήση πρωτοκόλλου στη Συνθήκη Αναμόρφωσης των Θεσμικών Οργάνων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, για την άρνηση στους ευρωπαίους πολίτες του δικαιώματος να λάβουν μια γνώμη σχετικά με την ερμηνεία ενός νομικού θέματος από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο στην περίπτωση της «απόφασης για την υπόθεση Barber», δεδομένου ότι παρόμοια χρήση νομοθεσίας με αναδρομική ισχύ τοποθετεί δυνητικά τη διοίκηση υπεράνω του νόμου.

3. Αναγνωρίζει, ωστόσο, τα θετικά στοιχεία που περιέχονται στη νέα Συνθήκη, τα οποία είχαν όλα ζητηθεί από το Κοινοβούλιο πριν από τη σύγκληση των Διασκέψεων, και ιδίως:

- α) τη δέσμευση για την πραγμάτωση της οικονομικής και νομισματικής ένωσης με ενιαίο νόμισμα και Κεντρική Τράπεζα·

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 120 της 16. 5. 1989, σ. 51.

Τρίτη 7 Απριλίου 1992

- β) τη διεύρυνση του φάσματος των κοινοτικών αρμοδιοτήτων, με την προσθήκη νέων τίτλων και άρθρων στη Συνθήκη ΕΟΚ που αφορούν, ιδίως, την προστασία των καταναλωτών, τη δημόσια υγεία, τον πολιτισμό, την παιδεία, τη βιομηχανική πολιτική, την ανάπτυξη και τα διευρωπαϊκά δίκτυα·
- γ) τη συμπερίληψη της αρχής της επικοινωνικότητας στη Συνθήκη για την προστασία των εθνικών αρχών και προ πάντων των περιφερειακών·
- δ) τη δέσμευση σε κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας —ενώ εκφράζει τη λύπη του διότι αυτή παραμένει εκτός του θεσμικού συστήματος της Κοινότητας και, ως εκ τούτου, εκτός του ελέγχου και της πολιτικής πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου— συμπεριλαμβανομένης, ενδεχομένως, και της κοινής αμυντικής πολιτικής·
- ε) την ενισχυμένη δέσμευση στις αρχές της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής, της οικολογικά στηρίζιμης αύξησης και του υψηλού επιπέδου απασχόλησης·
- στ) την έστω και μικρή διεύρυνση του πεδίου της ψηφοφορίας με ειδική πλειοψηφία·
- ζ) τη νέα διαδικασία για διορισμό της Επιτροπής, στην οποία πλέον συμμετέχει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η οποία συνδέει το χρόνο θητείας στην Επιτροπή με εκείνον στο Κοινοβούλιο·
- η) την επέκταση των νομοθετικών εξουσιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε ορισμένους τομείς·
- θ) την επέκταση ή επιβεβαίωση ορισμένων ελεγκτικών εξουσιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και συγκεκριμένων υποχρεώσεων της Επιτροπής σε ό,τι αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού, τη συγκρότηση εξεταστικής επιτροπής, το δικαίωμα των αναφορών, την αναγνώριση της υγιούς δημοσιονομικής διαχείρισης ως επίσημου κριτηρίου άσκησης δημοσιονομικού ελέγχου·
- ι) την αναγνώριση του, έστω και περιορισμένου, δικαιώματος πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου·
- ια) τις διατάξεις περί ιθαγένειας, ιδίως δε αυτές που προβλέπουν το δικαίωμα της ψήφου για τις ευρωπαϊκές και τοπικές εκλογές στο κράτος μέλος διαμονής·
- ιβ) την υποχρέωση των κρατών μελών να επιβάλλουν κυρώσεις οσάκις παραβιάζονται τα οικονομικά συμφέροντα της Κοινότητας και να συντονίζονται τις δραστηριότητές τους, καθώς και την ανάγκη να προωθηθεί μία κοινοτική νομική βάση για την εναρμόνιση των εθνικών νομικών συστημάτων σε αυτό τον τομέα·
- ιγ) τη χορήγηση στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων του δικαιώματος να επιβάλλει κυρώσεις στα κράτη μέλη που δεν συμμορφώνονται με τις αποφάσεις του·
- ιδ) τη δημιουργία συμβουλευτικής επιτροπής των περιφερειών στην οποία θα εκπροσωπούνται από κοινού οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και οι περιφέρειες από όλα τα κράτη μέλη σύμφωνα με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ·
- ιε) τις διατάξεις που ενθαρρύνουν τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου χωρίς να δημιουργούν νέα περιττά όργανα·
- ιστ) την ενίσχυση των κοινωνικών εταίρων σε κοινοτικό επίπεδο στο πλαίσιο του κοινωνικού διαλόγου.

4. Χαιρετίζει επίσης την εισαγωγή στην Συνθήκη άλλων στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων του ορισμού από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενός ευρωπαϊκού επιδιαιτητή, καθώς και της προξενικής προστασίας των πολιτών της Κοινότητας σε τρίτες χώρες.

5. Εκφράζει τη λύπη του για τη στάση της σημερινής βρετανικής κυβέρνησης, η οποία οδήγησε στη λήψη ειδικών μέτρων για το Ηνωμένο Βασίλειο όσον αφορά τη νομισματική ένωση και την κοινονική πολιτική παρά ταύτα, χαιρετίζει το γεγονός ότι τα άλλα κράτη μέλη δεν άφησαν την καταστροφική πολιτική μίας και μόνης εθνικής κυβέρνησης να αναδειχθεί σε γενικότερο εμπόδιο αισιοδοξεί ότι οι ειδικές αυτές διατάξεις όσον αφορά την ΟΝΕ δεν πρόκειται να εφαρμοσθούν και φρονεί ότι η απόκλιση από μέρη της κοινωνικής πολιτικής δεν είναι συμβατή και θα πρέπει να διορθωθεί το συντομότερο δυνατό.

Σχετικά με την οικονομική και νομισματική ένωση

6. Εκφράζει την ικανοποίησή του για την ιστορική απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Μάαστριχτ να θεσπίσει ενιαίο νόμισμα έως το 1999 το αγρότερο και έως το 1997 το νωρίτερο, πράγμα που προϋποθέτει την εφαρμογή νομισματικής πολιτικής για τη δημιουργία αυτόνομου Συστήματος Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, αλλά εκφράζει τη λύπη του διότι το διάστημα αυτό είναι μακρό και

καλεί επιμόνως τις κυβερνήσεις να συντονίσουν στο μέγιστο δυνατό βαθμό τις προσπάθειές τους στον τομέα της δημοσιονομικής πολιτικής προκειμένου να μειωθούν στο ελάχιστο οι αρνητικές επιπτώσεις και η αστάθεια που εγκυμονούν σε περίπτωση μακράς μεταβατικής περιόδου, δεδομένου ότι η εφαρμογή προγραμμάτων σύγκλισης θα έχει ανεπιθύμητες συνέπειες στον οικονομικό και κοινωνικό τομέα, ιδίως σε ορισμένα κράτη μέλη.

7. Εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η ΟΝΕ φαίνεται να αποσκοπεί αποκλειστικά στην ύπαρξη σταθερότητας επιθυμεί, αναγνωρίζοντας παράλληλα τη σπουδαιότητα της σταθερότητας, την αποφυγή της δημιουργίας αντιπληθωριστικών τάσεων σε περίπτωση που τα κράτη μέλη, τα οποία δεν πληρούν ακόμη τα απόλυτα κριτήρια σύγκλισης, επικεντρώσουν την πολιτική τους στα κριτήρια αυτά· επιθυμεί να αντιμετωπιστούν τουλάχιστον με την ίδια σοβαρότητα οι στόχοι της επίτευξης μιας υπεύθυνης ανάπτυξης καθώς και ενός υψηλού επιπέδου απασχόλησης και κοινωνικής προστασίας, ακόμη και αν στη Συνθήκη δεν προβλέπονται ειδικά δεσμευτικά μέτρα προς τούτο.

8. Εκφράζει τη λύπη του διότι η διαχειριστική διάρθρωση που επελέγη για το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ίδρυμα παραμένει προσκολλημένη στο πρότυπο της Επιτροπής Διοικητών και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Νομισματικής Συνεργασίας (FECOM). αυτό δεν είναι αρκετό προκειμένου να εξασφαλισθεί η ανεξαρτησία του ENI έναντι των σημερινών κεντρικών τραπεζών και των εθνικών κυβερνήσεων.

9. Εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι, σε περίπτωση που η διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικά με τη οικονομική πολιτική είναι αποδοτική, αυτό θα αποβεί σε βάρος της δυνατότητας άσκησης κοινοβουλευτικής επιφρούδησης σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο: τα εθνικά κοινοβούλια χάνουν τη δυνατότητα επιβολής κυρώσεων επί των εθνικών κυβερνήσεων επειδή το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, ενώ το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα ενημερώνεται μόνων εκ των υστέρων παράλληλα, έμεινε κατάπληκτο από τη διάταξη σύμφωνα με την οποία οι συστάσεις προς μεμονωμένα κράτη μέλη καταρχήν δεν θα δημοσιεύονται, ούτε ακόμη και για λογαριασμό του κοινοβουλίου του συγκεκριμένου κράτους μέλους.

10. Λυπάται για το γεγονός ότι η εφαρμογή της οικονομικής πολιτικής, όπως καθορίζεται στη Συνθήκη, καθιστά άνευ αντικειμένου τον δημοκρατικό έλεγχο που ασκούσαν προηγουμένως τα εθνικά κοινοβούλια: η άμεση ή έμμεση αυτή απώλεια αφορά τους εξής τομείς:

- α) κατευθύνσεις των οικονομικών πολιτικών οι οποίες καθορίζονταν προηγουμένως με βάση τον δημοκρατικό έλεγχο των προϋπολογισμών τους,
- β) διασφαλιστικά μέτρα έναντι τρίτων χωρών,
- γ) χρηματοδοτική ενίσχυση ενός κράτους μέλους προς άλλο,
- δ) το δικαίωμα να ζητούν να διατυπώνουν σύσταση προς τις κυβερνήσεις τους επί των τομέων που αναφέρονται στο άρθρο 109 Δ της Συνθήκης EOK, χωρίς όμως η απώλεια αυτή να αντισταθμίζεται από αντίστοιχη μεταβίβαση του δημοκρατικού ελέγχου στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

11. Ζητεί, προκειμένου να μειωθεί το δημοκρατικό έλλειμμα και προκειμένου να μπορέσουν να τις συμπεριλάβουν στις προσχείς τροποποιήσεις των Συνθηκών, να μπορούν το Συμβούλιο, η Επιτροπή και το Κοινοβούλιο να συνάπτουν διοργανική συμφωνία, βάσει της οποίας θα εξασφαλίζεται διαβούλευση μεταξύ των οργάνων αυτών και του Κοινοβουλίου, ιδιαίτερα στους τομείς που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο καθώς και στους κατωτέρω:

- α) κυρώσεις που επιβάλλει το Συμβούλιο σε κράτος μέλος που δεν συμμορφώνεται με την απόφαση σχετικά με τη μείωση του υπερβολικού έλλειμματος,
- β) διεθνείς συμφωνίες που αφορούν το νομισματικό ή συναλλαγματικό καθεστώς,
- γ) διορισμός του προέδρου, του αντιπροέδρου και των άλλων μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας,
- δ) οδηγίες ή αποφάσεις του Συμβουλίου για τον καθορισμό των προϋποθέσεων και των όρων αμοιβαίας βοήθειας προς κράτος μέλος που αντιμετωπίζει δυσχέρειες στο ισοζύγιο πληρωμών,
- ε) κατάργηση της παρέκκλισης που έχει χορηγηθεί σε κράτος μέλος σχετικά με τη θέσπιση του ECU ως ενιαίου νομίσματος,
- στ) αξιολόγηση των προγραμμάτων σύγκλισης.

12. Απαιτεί να αναληφθούν πολλές κοινοτικές πρωτοβουλίες κατά την πρώτη φάση της οικονομικής και νομισματικής ενώσεως προς ενίσχυση του άρθρου 109 Z όσον αφορά το καθεστώς του ECU και διευκόλυνση του μετασχηματισμού του ECU από καλάθι νομισμάτων σε ενιαίο νόμισμα.

13. Εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Μάαστριχτ δεν προέβλεψε ότι οιαδήποτε απόφαση φορολογικής εναρμόνισης μπορεί να λαμβάνεται με την πλειοψηφία του Συμβουλίου και σε συναπόφαση με το Κοινοβούλιο. Θεωρεί αφύσικο το γεγονός ότι το άρθρο 115 αναθεωρήθηκε αντί να παρακαμφθεί και λυπάται που η συμβολή του προτεινόμενου νέου Ταμείου Συνοχής

Τρίτη 7 Απριλίου 1992

στη χρηματοδότηση των διευρωπαϊκών δικτύων, βάσει του άρθρου 130 Δ της Συνθήκης, περιορίζεται στην υποδομή μεταφορών και δεν περιλαμβάνει τις τηλεπικοινωνίες και την υποδομή στον τομέα της ενέργειας.

14. Εκφράζει την ικανοποίησή του για την ενσωμάτωση του Τίτλου XIII περί βιομηχανίας, αλλά πιστεύει ότι η αδυναμία της ευρωπαϊκής βιομηχανίας δεν μπορεί να αντισταθμιστεί παρά μόνο με τη χορήγηση στην Κοινότητα αρμοδιοτήτων και χρηματοδοτικών μέσων που να είναι σε θέση να ξεπεράσουν τα μειονεκτήματα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας ώστε αυτή να μπορέσει να αντεπεξέλθει στην ενίσχυση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας. Εκφράζει επίσης τη λύπη του για το γεγονός ότι οι αποφάσεις που θα λάβει το Συμβούλιο βάσει των άρθρων αυτών υπόκεινται στον κανόνα της ομοφωνίας, και ότι ο ρόλος του Κοινοβουλίου περιορίζεται στη διατύπωση μίας μη δεσμευτικής γνώμης.

Συμπεράσματα

15. Εκφράζει την αποφασιστικότητά του, όπως είχε πράξει και με την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη⁽¹⁾, προκειμένου να:

- εκμεταλλευθεί στο έπακρο τις δυνατότητες που του προσφέρει η Συνθήκη του Μάαστριχτ·
- συνεχίσει τις προσπάθειές του για πραγμάτωση μίας δημοκρατικής και αποτελεσματικής Ευρωπαϊκής Ένωσης ομοσπονδιακού τύπου.

16. Με βάση τα παραπάνω:

- a) καλεί τα εθνικά κοινοβούλια, κατά την κύρωση της Συνθήκης εκ μέρους τους, να καλέσουν τις αντίστοιχες κυβερνήσεις τους:
 - να προετοιμάσουν την επόμενη ΔΔ προκειμένου να εξαλειφθούν τα μειονεκτήματα της Συνθήκης του Μάαστριχτ, ιδίως εις διά της αφορά το εναπομείναν δημοκρατικό έλλειψη και την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας λήψης αποφάσεων·
 - να δεσμευθούν ότι δεν θα κάνουν χρήση, στο πλαίσιο του Συμβουλίου, των διατάξεων της παραγράφου 6 του άρθρου 189β, οι οποίες επιτρέπουν στο Συμβούλιο να ενεργεί μονομερώς στην περίπτωση συνδιαλλαγής που δεν καταλήγει σε συμφωνία, ούτε να εγκρίνουν, στο πλαίσιο του Συμβουλίου, νομικές πράξεις τις οποίες το Κοινοβούλιο έχει προηγουμένως απορρίψει με απόλυτη πλειοψηφία·
 - θέτει εκ νέου ως στόχο τη στρατηγική που είχε εκπονηθεί κατά τη διάσκεψη των κοινοβουλίων της Κοινότητας, και συγκεκριμένα την ανάγκη μετασχηματισμού του συνόλου των σχέσεων ανάμεσα στους λαούς και τις χώρες μέλη σε μία Ευρωπαϊκή Ένωση ομοσπονδιακής βάσεως, η οποία στηρίζεται σε σχέδιο συντάγματος που θα εκπονηθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε συνεργασία με τα κοινοβούλια των κρατών μελών·
- b) καλεί το Συμβούλιο και την Επιτροπή να προβούν, όπως και στο παρελθόν, στη σύναψη διοργανικών συμφωνιών με το Κοινοβούλιο, προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι οι νέες Συνθήκες θα εφαρμοσθούν κατά τον πλέον εποικοδομητικό και δημοκρατικό τρόπο·
- c) καλεί τις κυβερνήσεις των κρατών μελών να περιλάβουν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προ της διεξαγωγής του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στη Λισσαβόνα στη διαδικασία για τον ορισμό του προέδρου και των μελών της προσεχούς Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων η οποία θα αρχίσει τη θητεία της την 1η Ιανουαρίου 1993 και θα ασκεί τις αρμοδιότητες που της παρέχει η Συνθήκη του Μάαστριχτ δηλώνει ήδη από τον παρόντος ότι θα θεωρήσει την παρουσίαση του προγράμματος εργασίας της εν λόγω Επιτροπής ως ευκαιρία για να παράσχει ή μη παράσχει ψήφο εμπιστοσύνης προς τη συγκεκριμένη Επιτροπή·
- d) καλεί την Επιτροπή, οποτεδήποτε είναι νομικά εφικτό, να επιλέγει για τις προτάσεις της νομικές βάσεις οι οποίες απαιτούν τη διαδικασία συναπόφασης και απαιτεί από την Επιτροπή να αποσύρει τις προτάσεις της διά της στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας, το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο δεν προσέρχονται σε συμφωνία στο πλαίσιο της επιτροπής συμβιβασμού ή διά της στο πλαίσιο των διαδικασιών διαβούλευσης και συνεργασίας, το Κοινοβούλιο απορρίπτει ένα κείμενο·
- e) καλεί το Συμβούλιο να κάνει χρήση της «γέφυρας» που προβλέπεται από το άρθρο IA9 της Συνθήκης του Μάαστριχτ και να μεταβιβάσει θέματα που αφορούν τη δικαιοσύνη και τις εσωτερικές υποθέσεις στο πεδίο αρμοδιότητας της Ευρωπαϊκής Κοινότητας·
- f) αναθέτει στα αρμόδια κοινοβουλευτικά όργανα να προπαρασκευάσουν τη μεταρρύθμιση των μεθόδων εργασίας του Κοινοβουλίου, προκειμένου να του επιτραπεί η πλήρης αξιοποίηση των νέων διαδικασιών και να λάβουν τα αναγκαία μέτρα στον τομέα της ευθύνης τους, έχοντας

⁽¹⁾ Ψήφισμα της 1ης Ιανουαρίου 1986, ΕΕ αριθ. C 36 της 17. 2. 1986, σ. 142.

Τρίτη 7 Απριλίου 1992

υπόψη την υποχρέωση που απορρέει από το άρθρο ΣΤ (3) της Συνθήκης του Μάαστριχτ για την 'Ενωση «να δώσει στον εαυτό του τα αναγκαία μέσα για την επίτευξη των στόχων του και την υλοποίηση των πολιτικών του».

- ζ) δεσμεύεται να ξεκινήσει από τώρα την προετοιμασία για μία νέα αναθεώρηση των Συνθηκών, με στόχο να εξαλειφθούν τα κενά της Συνθήκης του Μάαστριχτ πιστεύει ότι πολλά από τα ζητήματα αυτά θα πρέπει να αντιμετωπισθούν πριν από τη ΔΔ που έχει προγραμματισθεί για το 1996, ειδικότερα επειδή απαιτούνται τροποποιήσεις των Συνθηκών προκειμένου:
 - να προσαρμοσθεί ο αριθμός των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ώστε να ληφθεί υπόψη η ενοποίηση της Γερμανίας,
 - να επιτραπεί η προσχώρηση νέων κρατών μελών, η οποία προϋποθέτει σημαντικές βελτιώσεις των διαδικασιών λήψης αποφάσεων, ιδιαίτερα όσον αφορά το δικαίωμα συναπόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και τη λειτουργία του Συμβουλίου,
 - τη διόρθωση του δημοκρατικού ελλείμματος·
 - η) επιβεβαιώνει ότι απαιτούνται περαιτέρω μεταρρυθμίσεις, εκτός της Συνθήκης του Μάαστριχτ, ιδιαίτερα όσον αφορά την εξάλειψη του δημοκρατικού ελλείμματος και την εμβάθυνση των αρχών και των στόχων πάνω στους οποίους βασίζεται η πολιτική ένωση για να μπορέσει να δεχτεί την προσχώρηση νέων κρατών μελών·
 - θ) αναθέτει στην αρμόδια επιτροπή του να ολοκληρώσει την προπαρασκευή ενός σχεδίου Συντάγματος, που προβλέπεται από το προαναφερθέν ψήφισμά του της 11ης Ιουλίου 1990 σχετικά με τους προσανατολισμούς του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για σχέδιο ψηφίσματος για την Ευρωπαϊκή Ένωση⁽¹⁾, προσφεύγοντας στις διαδικασίες που περιλαμβάνουν τη συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων, όπως το προβλέπει η Τελική Διακήρυξη της Διάσκεψης των Κοινοβουλίων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η οποία πραγματοποιήθηκε στη Ρώμη τον Νοέμβριο 1990.
17. Αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα, καθώς και την έκθεση της Επιτροπής Θεσμικών Θεμάτων, στην Επιτροπή, το Συμβούλιο, το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, το Ελεγκτικό Συνέδριο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, τις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών.

(1) ΕΕ αριθ. C 231 της 17. 9. 1990, σ. 91.

3. Διευρωπαϊκά Δίκτυα

— A 3-125/92

ΨΗΦΙΣΜΑ

σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο «Προς τη δημιουργία Διευρωπαϊκών Δικτύων — Για ένα πρόγραμμα κοινοτικής δράσης»

To Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής και την πρόταση ψηφίσματος του Συμβουλίου σχετικά με τα Διευρωπαϊκά Δίκτυα [COM(90) 585 — C 3-106/91],
- έχοντας υπόψη προηγούμενα έγγραφα εργασίας της Επιτροπής σχετικά με τα Διευρωπαϊκά Δίκτυα [SEC(89) 1670, COM(89) 643 και COM(90) 310], τα συμπεράσματα των Ευρωπαϊκών Συμβουλίων της 6ης Δεκεμβρίου 1989 και της 26ης Ιουνίου 1991, καθώς και το ψήφισμα του Συμβουλίου της 22ας Ιανουαρίου 1990⁽¹⁾,
- έχοντας υπόψη την απόφαση που έλαβε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Μάαστριχτ στις 10 Δεκεμβρίου 1991 για την ενσωμάτωση ενός νέου Τίτλου XII στη Συνθήκη ΕΟΚ με θέμα τα Διευρωπαϊκά Δίκτυα,

(1) ΕΕ αριθ. C 27 της 6. 2. 1990, σ. 8.